

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO
NR. IX-2135 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ
NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO
PAPILDYMO 476¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BENDROJO
PAGALBOS CENTRO ĮSTATYMO NR. IX-2246 2, 5, 7, 8 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KIBERNETINIO SAUGUMO
ĮSTATYMO NR. XII-1428 2, 8, 10, 12 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS POLITIKŲ IR VALSTYBĖS
PAREIGŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO NR. VIII-1904 2 STRAIPSNIO IR
PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS
DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1374 24 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAŠTO ĮSTATYMO NR. VIII-
1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ
OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1132 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR
ĮSTATYMO PAPILDYMO 13² STRAIPSNIU ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2018 M. GRUODŽIO 20 D.
NUTARIMO NR. XIII-1896 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO, SEIMO
KANCELIARIJOS IR SEIMUI ATSKAITINGŲ INSTITUCIJŲ, RESPUBLIKOS
PREZIDENTO KANCELIARIJOS IR RESPUBLIKOS PREZIDENTUI ATSKAITINGŲ
INSTITUCIJŲ, NACIONALINĖS TEISMŲ ADMINISTRACIJOS, TEISMŲ,
PROKURATŪROS, SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ SĄRAŠO PAGAL
GRUPES PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai

2018 m. gruodžio 11 d. buvo priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija). Šia direktyva siekiama efektyvesnio teisinio Europos elektroninių ryšių rinkos reguliavimo, kuris atitiktų šiuolaikinių technologijų ir rinkų ypatumus, sparčiai augant internetinių paslaugų ir didelio pralaidumo 5G ryšio tinklų poreikiui. Direktyva (ES) 2018/1972 sudaryta iš horizontaliai susisteminto keturių direktyvų (Pagrindų direktyvos¹, Leidimų direktyvos², Prieigos direktyvos³ ir Universaliųjų paslaugų direktyvos⁴) teksto. Europos Sąjungos valstybės narės Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatas į nacionalinę teisę turi perkelti iki 2020 m. gruodžio 21 d.

Direktyvoje (ES) 2018/1972 numatomi šie svarbiausi pokyčiai:

1) *Platesnė elektroninių ryšių paslaugos apibrėžtis*. Direktyvoje (ES) 2018/1972 yra tikslinamos sąvokų apibrėžtys, siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų technologinio neutralumo principą ir atspindėtų technologinę plėtrą, įskaitant naujas elektroninių ryšių tinklo valdymo formas. Naujoji elektroninių ryšių paslaugos apibrėžtis apims tris paslaugų grupes: interneto prieigos paslaugas, asmenų tarpusavio ryšio paslaugas ir paslaugas, kurias daugiausia sudaro signalų perdavimas. Siekiant užtikrinti, kad lygiavertės paslaugas gaunantys galutiniai paslaugų gavėjai ir jų teisės būtų vienodai saugomi, elektroninių ryšių paslaugos sąvoka išplečiama – į ją įtraukiamos ir su numeriu nesiejamos asmenų tarpusavio ryšio paslaugos (pavyzdžiui, *Viber*, *Whatsapp* ir panašiai).

¹ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) su visais pakeitimais.

² 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva) su visais pakeitimais.

³ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) su visais pakeitimais.

⁴ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva), su visais pakeitimais.

2) *Radio dažnių spektro valdymas.* Siekiant nuosekliai diegti ir plėtoti 5G belaidžio judriojo ryšio tinklus Europoje, Direktyvoje (ES) 2018/1972 numatomas tam reikalingo radio dažnių spektro skyrimo ir naudojimo derinimas visos Europos Sąjungos mastu. Tai lemia, kad visoje Europos Sąjungoje suderintais terminais ir techninėmis sąlygomis iki 2020 m. pabaigos turės būti paskirti radio dažniai iš 3,6 GHz bei 26 GHz radio dažnių juostų, o vėliau ir kitų radio dažnių juostų. Direktyvoje (ES) 2018/1972 įtvirtinta Europos Sąjungos mastu suderinto radio dažnių spektro skyrimo tarpusavio peržiūros procedūra, kurios metu Europos Sąjungos valstybės narės galės teikti pastabas dėl kitų valstybių narių sprendimų dėl radio dažnių spektro valdymo projektų. Taip pat nustatytas ilgesnis leidimų, suteikiančių teisę naudoti Europos Sąjungos mastu suderintą radio dažnių spektrą, galiojimo terminas (20 metų), įtvirtinti privalomi efektyvaus radio dažnių spektro naudojimo reikalavimai, kurie kartu su suderintu radio dažnių (kanalų) valdymu turėtų skatinti investicijas į 5G tinklus ir jų naudojimą. Atsižvelgiant į tai, kad radio dažnių spektro paklausa didėja, Direktyva (ES) 2018/1972 siekiama skatinti pasidalijamąjį radio dažnių spektro naudojimą, kadangi pasidalijamai naudojant radio dažnių spektrą didėja radio dažnių (kanalų) naudojimo veiksmingumas ir efektyvumas.

3) *Prieiga prie labai pralaidžių elektroninių ryšių tinklų.* Direktyvos (ES) 2018/1972 preambulės 28 konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad būtina tinkamai skatinti investicijas į naujus labai pralaidžius elektroninių ryšių tinklus, kuriais, be kita ko, stiprinamas Europos Sąjungos konkurencingumas, nes šie tinklai atveria milžiniškas galimybes suteikti naudos tiek vartotojams, tiek ūkio subjektams visoje Europos Sąjungoje. Todėl Direktyvoje (ES) 2018/1972 numatomos priemonės operatoriams skatinti bendrai investuoti į labai pralaidžius elektroninių ryšių tinklus, tuo pasidalinant jiems tenkančią verslo riziką. Bendrai investuoti į naujų labai pralaidžių elektroninių ryšių tinklų steigimą aiškiomis ir skaidriomis sąlygomis galės siūlyti ir atitinkamoje rinkoje didelę įtaką turintys ūkio subjektai.

4) *Rinkų tyrimai ir prieigos reguliavimas.* Direktyva (ES) 2018/1972 nustato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos tirs atitinkamas rinkas kas 5 metus vietoj šiuo metu numatyto 3 metų periodiškumo. Direktyva (ES) 2018/1972 didinami valstybių narių įgaliojimai, siekiant užtikrinti, kad nauji elektroninių ryšių tinklai būtų plėtojami sąžiningai ir veiksmingai, todėl nacionalinės reguliavimo institucijos galės taikyti simetrinį prieigos prie laidų ir kabelių bei susijusių priemonių reguliavimą elektroninių ryšių tinklų teikėjams arba tokių laidų, kabelių ir susijusių įrenginių savininkams, kai šių tinklo elementų ir susijusių priemonių dubliavimas ekonominiu požiūriu nėra efektyvus ar fiziškai įmanomas. Direktyvoje (ES) 2018/1972 įtvirtinama galimybė nacionalinėms reguliavimo institucijoms nustatyti didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams įpareigojimą suteikti prieigą prie infrastruktūros.

5) *Universaliosios elektroninių ryšių paslaugos.* Universaliosios elektroninių ryšių paslaugos – viena iš priemonių užtikrinti galimybę vartotojams naudotis bent minimaliu elektroninių ryšių paslaugų rinkiniu. Atsižvelgiant į tai, vienas iš pagrindinių universalųjų elektroninių ryšių paslaugų reikalavimų – užtikrinti, kad visi vartotojai turėtų įperkamą (atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės nacionalines aplinkybes ir ypatumus) prieigą prie interneto ir kalbinio ryšio paslaugų, teikiamų fiksuotoje vietoje. Direktyvoje (ES) 2018/1972 peržiūrėta universalųjų elektroninių ryšių paslaugų apimtis: nebeliks privalomumo teikti telefono ryšio paslaugas taksofonais, įtvirtintas įpareigojimas užtikrinti vartotojams įperkamą, pakankamos spartos plačiajuostę interneto prieigą. Valstybėms narėms paliekama laisvė pačioms apibrėžti pakankamą plačiajuostę interneto prieigą ir įvertinti universalųjų elektroninių ryšių paslaugų įperkamumą nepasiturintiems gyventojams, kurie turi teisę gauti arba gauna piniginę socialinę paramą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą (toliau – nepasiturintys gyventojai) ar socialinių paslaugų gavėjams. Įperkamumui užtikrinti gali būti nustatomi specialūs mokėjimo planai arba tarifai.

6) *Vartotojų apsauga.* Visoje Europos Sąjungoje bus suvienodintos vartotojų teisių apsaugos taisyklės, susijusios su klausimais, reglamentuojamais Direktyvoje (ES) 2018/1972. Jos leis paprasčiau ir lengviau pakeisti elektroninių ryšių paslaugų teikėją vartotojams, naudojantiems tiek asmenų tarpusavio ryšio, tiek interneto prieigos paslaugas. Direktyvoje (ES) 2018/1972 aiškiau

reglamentuotos įvairių elektroninių ryšių paslaugų rinkinių teikimo sąlygos. Suvienodinami reikalavimai dėl sutarčių pagrindinių nuostatų, numatoma, kad Europos Komisija tvirtins esminių elektroninių ryšių paslaugų teikimo sąlygų, kurios turės būti pateikiamos vartotojams, sudarantiems elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutartį, šabloną.

7) *Skambučių užbaigimo paslaugų kainų reguliavimas*. Ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. Europos Komisija nustatys didžiausią balso skambučių užbaigimo viešajame judriojo ryšio tinkle paslaugų tarifą ir skambučių užbaigimo viešajame fiksuotojo ryšio tinkle paslaugų tarifą. Nacionalinės reguliavimo institucijos prižiūrės, kaip viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai taiko šias kainas, ir turės teisę reikalauti, kad šie teikėjai pakeistų jų taikomas skambučių užbaigimo paslaugų kainas, jeigu jos neatitiks Europos Komisijos nustatytų kainų.

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba), vykdydama jai priskirtas rinkos reguliavimo funkcijas, savo veikla ir priimamais sprendimais turi tiesioginį reikšmingą poveikį šalies nacionaliniam saugumui, ekonomikai ir konkurencingumui, reguliuojamoms rinkoms, teisėkūrai, priima privalomus ūkio subjektų ir viešojo administravimo subjektų elgesį veikiančius sprendimus, taiko ekonominio poveikio priemones (sankcijas). Ypatingas dėmesys atkreiptinas į tai, kad Tarnyba valdo ir priima sprendimus dėl ypatingai svarbaus valstybės turto, riboto valstybės išteklių – radijo dažnių. Manytina, kad dabartinis Tarnybos valdymo modelis, kuomet visus sprendimus priima vienas asmuo, kuris vienu metu taip pat vadovauja tiek Tarnybai, tiek Tarnybos Tarybai (toliau – Taryba), neužtikrina nešališkumo, skaidrumo ir priimamų sprendimų nepriklausomumo tiek, kiek tai būtų užtikrinama tuo atveju, jeigu Tarnybos vardu sprendimus priimtų Taryba, sudaryta iš 5 asmenų.

Europos Komisija 2020 m. sausio 29 d. patvirtino Europos Sąjungos narių bendrų priemonių rizikoms mažinti rinkinį, skirtą užkirsti kelią kibernetinio saugumo grėsmėms, įdiegus penktosios kartos (5G) mobiliojo ryšio tinklus ir pateikė rekomendacijas dėl priemonių, kurios turėtų būti taikomos nacionaliniu lygmeniu. Europos Komisijos patvirtintas priemonių rinkinys yra suskirstytas į tris kategorijas:

1) *strateginės priemonės*. Strateginės priemonės yra susijusios su didesniais valdžios institucijų įgaliojimais tikrinti su 5G tinklų plėtra susijusius procesus, įrangos įsigijimą ir naudojimą, konkrečias priemones, susijusias su rizika dėl netechninių spragų (pvz., trečiosios šalies įsikišimo rizika ar priklausomybės rizika), taip pat siekiant išvengti sisteminės ir ilgalaikės priklausomybės rizikos;

2) *techninės priemonės*. Techninės priemonės skirtos sustiprinti 5G naudojamų technologijų, procesų, žmonių ir fizinių veiksnių saugumą;

3) *paramos veiksmai galintys padėti įgyvendinti strategines ir technines priemones*. Europos Komisija teiks pagalbą įgyvendinant ES poziciją 5G tinklų saugumo atžvilgiu ir, jei kreipsis ES šalys, imsis veiksmų ir prireikus naudos visus jai prieinamus įrankius, kad užtikrintų 5G infrastruktūros ir tiekimo grandinės saugumą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės atstovai 2020 m. rugsėjo 17 d. pasirašė bendrą deklaraciją, kurioje sutariama atlikti nuodugnų, proporcingą 5G techninės ir programinės įrangos tiekėjų ir tiekimo grandinių vertinimą, prisidedant prie saugios ir atsparios 5G sandaros kūrimo.

Lietuvos Respublikos Seimas 2020 m. gruodžio 11 d. patvirtino Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kurioje siekiama koordinuoto valstybės institucijų atsako į nacionalinio saugumo grėsmes užtikrinant, kad 5G infrastruktūroje nebūtų naudojamos nepatikimų gamintojų technologijos ir įranga. Taip pat programoje 2024 m. nustatytas sėkmės rodiklis, kad 5G ryšio infrastruktūra plėtojama dalyvaujant tik nacionalinio saugumo kriterijus atitinkantiems gamintojams.

Viena iš svarbiausių 5G ryšio tinklų diegimo sąlygų yra radijo dažnių (kanalų) naudojimas. Radijo dažniai (kanalai) pagal teisės juos naudoti įgijimo būdą yra skirstomi į radijo dažnius (kanalus), kurie gali būti naudojami be atskiuro Ryšių reguliavimo tarnybos leidimo (sąrašas tokių radijo dažnių (kanalų) yra patvirtintas Ryšių reguliavimo tarnybos, pavyzdžiui, radijo dažniai (kanalai), naudojami mažojo nuotolio radijo ryšio įrenginiuose, asmeninio naudojimo judriojo

radijo ryšio įrenginiuose ir pan.), ir radijo dažnius (kanalus), kurių naudojimui yra reikalingas Ryšių reguliavimo tarnybos leidimas. Radijo dažniai (kanalai) gali būti skiriami tiesiogiai jų prašantiems asmenims (kai leidimų skaičius neribotas ir teisės aktų nustatyta tvarka daugiau asmenų nepareiškia noro naudoti tuos pačius radijo dažnius (kanalus) ar visiems asmenims gali būti skiriami jų pageidaujami radijo dažniai (kanalai)), konkurso tvarka ar aukciono būdu. Konkurso tvarka arba aukciono būdu yra skiriami radijo dažniai (kanalai), leidimus naudoti kuriuos skaičius yra ribotas, ir visiems asmenims, pareiškusiems norą juos naudoti, neįmanoma skirti šių išteklių, t. y. paprastai taip skiriami svarbiausi, didžiausią ekonominę vertę turintys radijo dažniai (kanalai), suteikiantys naujas galimybes skaitmeninėms paslaugoms svarbiausiuose ūkio sektoriuose ir visuomenės gyvenimo srityse. Atsižvelgiant į radijo dažnių (kanalų), numatytų antžeminių radijo ryšio sistemoms, kuriomis gali būti teikiamos plačiajuosčio ryšio paslaugos (įskaitant 5G ryšio paslaugas) (toliau – plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai)) svarbą, asmenų, pageidaujančių įgyti teisę naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), taip pat jų numatomos naudoti aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos gamintojų ir (ar) tiekėjų atžvilgiu turi būti atlikta grėsmių ir jų šaltinių, strateginių grėsmių rizikos ir galimų spragų patikra ir įvertinimas nacionalinio saugumo požiūriu.

Plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai) yra skiriami veiklai informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų sektoriuje vykdyti, o tai reiškia, kad asmenys, pateikę paraišką skirti šiuos elektroninių ryšių išteklius, ir (ar) turintys teisę juos naudoti, savo esme atitinka Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme įtvirtintą investuotojo, siekiančio vykdyti ar vykdančio veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, sampratą. Atsižvelgiant į tai, kad investuotojų, siekiančių vykdyti ar vykdančio veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, patikra nacionalinio saugumo interesams jau dabar yra atliekama, laikytina, kad atsižvelgus į plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) svarbą, patikra turėtų būti atliekama ir dėl asmenų, pateikusių paraišką skirti šiuos radijo dažnius (kanalus), ir (ar) turinčių teisę juos naudoti.

Aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos gamintojai ir (ar) tiekėjai (toliau – gamintojai ir (ar) tiekėjai) patys savaime negali būti laikomi, kaip ketinantys vykdyti ar vykdančios veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, tačiau numatoma, kad jų pagaminta ir (ar) teikiama aparatūra, įrenginiai ir programinė įranga bus pasitelkiama naudojant plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), o tai gali sukelti technologinę riziką, kad nepatikimų gamintojų ir (ar) tiekėjų aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos (net jeigu pati aparatūra, įrenginiai, programinė įranga ir atitinka visus reikalavimus) pagrindu būtų galima pakenkti 5G tinklams ir jais teikiamoms elektroninių ryšių paslaugoms, o kartu ir paslaugų teikimo metu tvarkomų duomenų prieinamumui, autentiškumui, vientisumui ir konfidencialumui. Atsižvelgiant į tai, turi būti nustatomas toks teisinis reguliavimas, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažniai (kanalai) būtų skiriami tik tiems asmenims, kurie jų naudojimui pasitelkia tokią aparatūrą, įrenginius ir programinę įrangą, kurios gamintojai ir (ar) tiekėjai nekelia abejonių dėl nacionalinio saugumo interesų.

Atsižvelgiant į šias priežastis, buvo parengti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ERI projektas), Lietuvos Respublikos Bendrojo pagalbos centro įstatymo Nr. IX-2246 2, 5, 7, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas, (toliau – BPCI projektas), Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 2, 8, 10, 12 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – KSI projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio ir priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 476¹ straipsniu įstatymo projektas (toliau – ANK projektas), Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. VIII-1904 2 straipsnio ir priedėlio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 19, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 32 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Pašto įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 19 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 13² straipsniu įstatymo projektas (toliau – NSSOI projektas) bei

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo projektas (toliau – LRS nutarimo projektas) (toliau visi kartu – Teisės aktų projektai projektai).

Teisės aktų projektų tikslas – perkelti į Lietuvos nacionalinę teisę Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatas, pakeisti Tarnybos valdymo modelį ir užtikrinti, kad plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimas ir naudojimas atitiktų nacionalinio saugumo interesus.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Teisės aktų projektų nuostatų, susijusių su minėtų Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų perkėlimu, iniciatorė yra Tarnyba. Teisės aktų projektų nuostatas dėl Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimo parengė Tarnybos Teisės departamento vyriausioji patarėja Marina Lavrinavičiūtė (tel. (8 5) 210 5694, el. paštas marina.lavrinaviciute@rrt.lt) ir Teisės departamento Teisėkūros skyriaus vedėja Kristina Masiulytė (tel. (8 5) 210 5659, el. p. kristina.masiulyte@rrt.lt). ERĮ projekto ir NSSOI projekto nuostatų, susijusių su nacionalinio saugumo interesus atitinkančiu radijo dažnių (kanalų) naudojimu, iniciatorė yra Krašto apsaugos ministerija.

projektų nuostatų, susijusių su Tarnybos valdymo modelio pakeitimu, iniciatorė yra Susisiekimo ministerija. Šiomis nuostatomis Įstatymų projektus papildė Tinklų ir tarptautinių ryšių departamento (direktorius Vladislav Kondratocič (tel. (8 5) 239 3867, el. p. vladislav.kondratovic@sumin.lt) Elektroninių ryšių skyriaus (vedėjas Albertas Turonis (tel. (8 5) 239 3870, el. p. albertas.turonis@sumin.lt) valstybės tarnautojai.

3. Dabartinis įstatymų projektuose aptartų teisinių santykių reguliavimas

Šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) nuostatos perkelia Pagrindų, Leidimų, Prieigos ir Universalijų paslaugų direktyvų nuostatas. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas nenumato atsakomybės asmenims, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, arba juridinių asmenų, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už ERĮ numatytos informacijos nepateikimą, neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimą.

Pagal galiojančią ERĮ Tarnybai vadovauja direktorius. Jį 5 metams skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu. Lietuvos Respublikos Prezidento 2016 m. liepos 11 d. dekretu Nr. 1K-711 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus skyrimo“ Feliksas Dobrovolskis buvo paskirtas Tarnybos direktoriumi penkeriems metams antrajai kadencijai.

Direktorius sprendžia visus Tarnybos kompetencijos klausimus, atstovauja Tarnybai Lietuvos Respublikoje ir užsienyje, tvirtina Tarnybos struktūrą, struktūrinių padalinių nuostatus, pareigybių sąrašus ir aprašymus, priima ir atleidžia Tarnybos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, tvirtina Tarnybos strateginį veiklos planą, pasirašo Tarnybos tarybos (toliau – Taryba) priimtus nutarimus, leidžia įsakymus, įsakymais tvirtina teisės aktus ir tikrina, kaip jie vykdomi, užtikrina, kad Tarnyboje būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų.

Taryba šiuo metu yra kolegialus Tarnybos patariamasis organas, sudarytas iš septynių narių, o jos pirmininkas yra Tarnybos direktorius. Tarybos nariai dirba neatlygintinai.

Taryba skiriama 5 metams. Lietuvos Respublikos Prezidento 2019 m. sausio 21 d. dekretu Nr. 1K-1528 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos narių skyrimo“ paskirti nariai. Šiuo metu Tarybą sudaro Tarnybos direktorius Feliksas Dobrovolskis, BĮ Kertinio valstybės telekomunikacijų centro direktorius Evaldas Serbenta, Vilniaus universiteto Taikomosios elektrodinamikos ir telekomunikacijų instituto direktorius Jonas Matukas, Valstybės saugumo departamento direktoriaus pavaduotojas Kęstutis Budrys, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos vyriausioji patarėja Medeina Augustinavičienė, Kauno technologijos universiteto Elektros ir

elektronikos fakulteto dekanas Algimantas Valinevičius ir Lietuvos standartizacijos departamento direktorius Rimantas Sanajėvas.

Tarnybos 2019 m. veiklos ataskaitoje teigiama, kad 2019 m. įvyko 6 Tarybos posėdžiai, kuriuose buvo svarstyta ir (ar) derinta Tarnybos strateginiai veiklos tikslai ir jų įgyvendinimas, įskaitant 2018 m. Tarnybos veiklos ataskaitą, patikimumo užtikrinimo paslaugų rinkos 2018 m. apžvalga ir 2020–2022 m. Tarnybos strateginio veiklos plano projektas, radijo ryšio plėtros planai, užmokesčių už Tarnybos teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus tarifų balansavimas, 2019 m. Tarnybos Ryšių valdymo ir kontrolės programos sąmatos pakeitimai, 2020 m. Tarnybos Ryšių valdymo ir kontrolės programos sąmata bei Tarnybos vidaus darbo reglamento pakeitimai.

Tarnyboje iš viso dirba apie 170 darbuotojų (įskaitant 5 regioninius padalinius), iš kurių 1 direktorius, 3 pavaduotojai, 9 departamentų direktoriai, 28 skyrių, esančių departamento sudėtyje, vedėjai ir kt.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad nors Direktyvos (ES) 2018/1972 44 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje infrastruktūros valdytojų pareiga dalintis su infrastruktūros naudotoju esama elektroninių ryšių infrastruktūra ar tinkamos paskirties fizine infrastruktūra tik aplinkos, visuomenės sveikatos apsaugos, visuomenės saugumo užtikrinimo arba miesto ir šalies planavimo įgyvendinimo tikslais, ERĮ projekto 45 straipsnis taip pat perkelia į nacionalinę teisę 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/61/ES dėl priemonių sparčiojo elektroninių ryšių tinklų diegimo sąnaudoms mažinti, kurios tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas sparčiųjų elektroninių ryšių tinklų diegimui ir jį skatinti, skatinant bendrai naudotis egzistuojančia fizine infrastruktūra ir sudarant sąlygas veiksmingiau diegti naują fizinę infrastruktūrą, kad tokius tinklus būtų galima diegti mažesnėmis sąnaudomis. Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 3 dalį, valstybės narės gali palikti galioti ar nustatyti Sąjungos teisę atitinkančias priemones, kuriomis numatoma daugiau nei šia direktyva nustatyti būtiniausi reikalavimai, kad būtų geriau pasiektas 1 dalyje nurodytas tikslas. Kadangi dabar galiojančiame ERĮ 39 straipsnyje numatytas bendro elektroninių ryšių infrastruktūros ir (arba) tinkamos paskirties fizinės infrastruktūros naudojimo institutas numatė palankesnę reglamentavimą negu numatytasis Direktyvoje 2014/61/ES, jį buvo nuspręsta palikti.

Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme nenumatyta galimybė neskirti elektroninių ryšių išteklių ar panaikinti teisę juos naudoti atsižvelgiant į tai, kad elektroninių ryšių išteklių skyrimas ar naudojimas neatitinka nacionalinio saugumo interesų, nenumatyta galimybė rinkti informaciją galimoms grėsmėms nacionaliniam saugumui įvertinti.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatoma, kad informacinių technologijų ir telekomunikacijų, kitų aukštųjų technologijų sektorius yra nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbus ūkio sektorius. Šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalyje numatoma galimybė inicijuoti investuotojų, kurie siekia vykdyti ar vykdo veiklą nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbiame ūkio sektoriuje, patikrą nacionalinio saugumo interesams, tačiau Ryšių reguliavimo tarnybai, kaip elektroninius išteklius skiriančiam subjektui, teisė inicijuoti investuotojo patikrą nėra suteikta.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 2 dalies 10 punkte yra įtvirtinta *trečiojo asmens* sąvoka, kuri savo esme yra aktuali ir galėtų atitikti ir gamintojų ir (ar) tiekėjų sampratą. Šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 2 punkte numatoma trečiojo asmens patikra dėl jo atitikties nacionalinio saugumo interesams, tačiau ši patikra yra atliekama tik sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros metu. Elektroninių ryšių išteklius skyrimas nėra atliekamas sandorių pagrindu, todėl tokiu būdu nėra galimybės patikrinti gamintojų ir (ar) tiekėjų atitiktį nacionalinio saugumo interesams.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus ERĮ projektą ir kartu teikiamus įstatymų projektus, į nacionalinę teisę bus perkeltos Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatos.

Pagrindiniai ERĮ projekte siūlomi pakeitimai:

1) *Patikslinamos šiuo metu ERĮ vartojamos sąvokos* (pavyzdžiui, elektroninių ryšių paslauga, elektroninių ryšių tinklas) *ir apibrėžiamos naujos sąvokos* (pavyzdžiui, asmenų tarpusavio ryšio paslauga, labai pralaidus elektroninių ryšių tinklas, kalbinio ryšio paslauga, mažos aprėpties belaidžio prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo taškas, su numeriu nesiejama asmenų tarpusavio ryšio paslauga, su numeriu siejama asmenų tarpusavio ryšio paslauga ir kita) (naujos redakcijos ERĮ 3 straipsnis).

2) *Papildomos nuostatos, susijusios su veiksmingu ir efektyviu elektroninių ryšių išteklių* (radijo dažnių (kanalų), ryšio numerių) *valdymu ir naudojimu* (naujos redakcijos ERĮ 13, 57, 59, 60, 61, 66 ir kiti straipsniai):

- reglamentuojama bendradarbiavimo su Europos Sąjungos institucijomis, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija, Radijo spektro politikos grupe ir Europos Sąjungos valstybėmis narėmis dėl radijo dažnių (kanalų) valdymo ir naudojimo tvarka;

- tikslinamos Tarnybos funkcijos užtikrinant veiksmingą ir efektyvų radijo dažnių (kanalų) naudojimą;

- reglamentuojama suderintų radijo dažnių (kanalų) naudojimo termino nustatymo ir jo pratęsimo tvarka;

- įtvirtinama galimybė Tarnybai kartu su kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis bendrai nustatyti radijo dažnių (kanalų) skyrimo procedūras.

3) *Tikslinama rinkų tyrimo tvarka* (naujos redakcijos ERĮ 16 straipsnis):

- keičiamas rinkų tyrimų atlikimo periodiškumas iš 3 į 5 metus;

- numatoma galimybė Tarnybai atsiimti sprendimo, kuriuo būtų apibrėžta atitinkama rinka ar nustatyti arba nenustatyti ūkio subjektai, joje turintys didelę įtaką, projektą po jo pateikimo Europos Komisijai, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijai ir kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms;

- numatoma galimybė Tarnybai bet kuriuo rinkos tyrimo procedūros etapo metu atsisakyti priimti sprendimo, kuriuo būtų apibrėžta atitinkama rinka ar nustatyti arba nenustatyti ūkio subjektai, joje turintys didelę įtaką, projektą.

4) *Įtvirtinama galimybė nustatyti naujus įpareigojimus* didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams, taip pat elektroninių ryšių tinklų teikėjams ir kitiems asmenims (įpareigojimą suteikti prieigą prie infrastruktūros, įpareigojimą bendrai naudoti pasyviają elektroninių ryšių infrastruktūrą arba sudaryti susitarimus dėl vietinės tarptinklinio ryšio prieigos, įpareigojimą suteikti prieigą prie kabelių bei susijusių priemonių pastatų viduje) (naujos redakcijos ERĮ 21, 22 straipsniai), *tikslinamas įpareigojimų*, galimų nustatyti didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turintiems ūkio subjektams, *turinys* (naujos redakcijos ERĮ 17, 18, 22, 23, 24, 26 straipsniai).

5) *Numatoma galimybė ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, pasiūlyti įsipareigojimus* (pavyzdžiui, sudaryti galimybes bendrai investuoti į naują labai pralaidų elektroninių ryšių tinklą) (naujos redakcijos ERĮ 27, 28 straipsniai).

6) *Patikslinamos ERĮ nuostatos, reglamentuojančios teisės verstis elektroninių ryšių veikla įgyvendinimą*, jas suderinant su Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatomis (naujos redakcijos ERĮ 35, 36 straipsniai).

7) *Keičiama universalųjų elektroninių ryšių paslaugų apimtis* (naujos redakcijos ERĮ 37 straipsnis):

- nebelieka pareigos teikti telefono ryšio paslaugas taksofonais;

- atsiranda pareiga užtikrinti pakankamos plačiajuostės interneto prieigos paslaugų teikimą. ERĮ projekte nesiūloma konkretizuoti, kokie universalųjų elektroninių ryšių paslaugų konkretūs techniniai parametrai turėtų būti užtikrinti (pvz., kokia plačiajuostės interneto prieigos sparta), nes tai bus sprendžiama įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, vertinant tiek ekonominę situaciją šalyje, tiek teikiamų paslaugų kainas, bus atliekamas vertinimas;

- numatoma galimybė nustatyti įpareigojimą operatoriams teikti nepasiturintiems gyventojams ar socialinių paslaugų gavėjams universaliasias elektroninių ryšių paslaugas įperkamomis kainomis, kurios skirtųsi nuo įprastai taikomų komercinių kainų;

- išlaikomas nuostolių, patirtų dėl įpareigojimo užtikrinti universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų prieinamumą ir (ar) įpareigojimo užtikrinti šių paslaugų įperkamumą, kompensavimo mechanizmas, kurį nustatys Vyriausybė.

8) *Nustatoma plačiajuosčio ryšio tinklų aprėpties tyrimo atlikimo tvarka* (naujos redakcijos ERĮ 47 straipsnis).

9) *Įtvirtinama mažos aprėpties belaidžio prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo taškų įrengimo ir naudojimo tvarka*, prisijungimo prie vietinių radijo ryšio tinklų tvarka ir sąlygos (naujos redakcijos ERĮ 49, 50 straipsniai).

10) *Tikslinamos ERĮ nuostatos, reglamentuojančios informacijos gavimą ir ekonominių sankcijų skyrimą* (naujos redakcijos ERĮ 81–95 straipsniai):

- įtvirtinama galimybė reikalauti iš ūkio subjektų pateikti informaciją, reikalingą plačiajuosčio ryšio tinklų aprėpties tyrimo tikslais, atsakymams į Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos prašymus, ataskaitų ar tyrimų rengimo tikslais, elektroninių ryšių tinklų ir (ar) elektroninių ryšių paslaugų aprėpties, galutinių paslaugų gavėjų junglumo įvertinimui;

- numatoma atsakomybė už atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės, kurioje yra naudojami Lietuvos Respublikos ryšio numeriai, vartotojų teisių apsaugą ir (arba) ryšio numerių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų pažeidimą;

- numatoma atsakomybė už tyčia arba dėl neatsargumo pateiktą neteisingą ar neišsamią naujos redakcijos ERĮ 47 straipsnio 5 ar 6 dalyje nurodytą informaciją;

- nustatoma ekonominės sankcijos skyrimo senatis – 2 metai nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – 2 metai nuo jo paaikškinimo dienos;

- detalizuojama ekonominių sankcijų skyrimo procedūra.

11) *Siūloma, kad nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojūt nauja Tarybos Tarybos narių skyrimo tvarka ir naujas valdymo modelis*. Pažymėtina, kad teikiant šį siūlymą dėl Tarybos narių atrankos procedūros, kuri būtų skaidri, buvo įvertinta ir atsižvelgta tiek į Lietuvos, ES teismų praktiką, tiek į tarptautinių organizacijų rekomendacijas ir išvadas. Be to, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnį, pagal kurį Respublikos Prezidentas nustatyta tvarka skiria ir atleidžia įstatymų numatytus valstybės pareigūnus, konstatuotina, kad Tarybos narių skyrimo tvarka turėtų būti reglamentuota ERĮ.

Reikalavimas, kylantis iš ES teisės aktų dėl reguliavimo institucijos nepriklausomumo užtikrinimo, negali būti siejamas tik su aukščiausiąjį valstybės pareigūnų laisve pateikti bet kokį kandidatą į Tarybos narius. Ministro Pirmininko teisė teikti kandidatą ir Respublikos Prezidento teisė skirti tą kandidatą Tarybos nariu siejama su jų diskrecijos teise. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų diskrecijos teisė įvardijama kaip galia, suteikianti administravimo subjektui tam tikrą veiklos laisvę priimant sprendimus, įgalinant jį iš keleto teisiškai galimų elgesio variantų pasirinkti tą, kuris, jo nuomone, yra tinkamiausias. Vadovaujamas principu, kad diskrecijos teisė teisinėje valstybėje negali būti absoliuti, neturi būti aiškinama kaip nemotyvuotas ir niekuo nesaistomas pasirinkimas. Diskrecijos teise besinaudojantys subjektai yra suvaržyti bendrųjų teisėtumo principo reikalavimų ir kriterijų. Teisėtumo principas reiškia, kad visi teisės subjektai, iš jų – ir valstybės institucijos, jų pareigūnai, turi vienodai laikytis įstatymo reikalavimų, nepiktnaudžiauti joms suteiktais įgaliojimais, laikytis objektyvumo ir nešališkumo, lygybės prieš įstatymą ir proporcingumo principų, o savo sprendimus, priimamus vadovaujantis diskrecijos teise, turi pagrįsti objektyviais faktais bei bendraisiais teisės principais – įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. gegužės 31 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1570/2012, 2014 m. vasario 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-563/2014, 2015 m. rugpjūčio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2112-520/2015). Naudotis suteikta diskrecija galima tik neperžengiant įstatymo nustatytų ribų ir atsižvelgiant į įstatymo nustatytus reikalavimus, kad nebūtų pažeidžiami bendrieji teisės principai (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. balandžio 15 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A858-889/2013).

Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) bylose C-288/12, C-424/15 suformuota praktika, pagal kurią teigiama, kad valstybės narės yra laisvos nustatyti tokį savo priežiūros institucijų institucinį modelį, kokį mano esant tinkamiausią, ir jį atitinkamai pakeisti, tačiau tai darydamos jos turi užtikrinti, kad tai nekeltų grėsmės priežiūros institucijos nepriklausomumui, neatsiejamam nuo pareigos nekeisti jos pirmininko ir (ar) jos valdybos narių kadencijos trukmės. Tai taikytina net tiems atvejams, kai pirmalaikę kadencijos pabaigą lemia institucinio modelio restruktūrizacija arba pakeitimas.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (angl. OECD) savo apžvalgoje dėl nepriklausomų reguliavimo institucijų pabrėžia, kad tokių institucijų nepriklausomumas niekada nebus absoliutus; reguliuotojams suteiktos galios ir nepriklausomumas neatsiejamas nuo atskaitomybės, nuo poreikio šioms institucijoms formuluoti tikslus bei pagrindinius veiklos rodiklius (angl. KPI) ir tikėtis rezultatų, jų pristatymo Vyriausybei, Parlamentui; nepriklausomumas gali ir turi būti užtikrinamas sprendimus priimant skaidriai ir atvirai.

Atsižvelgiant į visa tai, siūloma, kad Taryba būtų valdoma kolegialiai penkių Tarybos narių, kurie būtų skiriami Respublikos Prezidento Ministro Pirmininko teikimu 5 metų laikotarpiui. Siekiant, kad visiems Tarybos nariams vienu metu nesibaigtų kadencija, numatyta, kad pirmą kartą skiriant Tarybą, du jos nariai būtų skiriami 3 metų kadencijai, kiti trys (įskaitant Tarybos pirmininką) – visai 5 metų kadencijai. Siekiant užtikrinti nepriklausomumą, siūloma, kad Tarybos narys tuo pačiu metu negalėtų dirbti jokio kito darbo, o kandidatas nebūtų susijęs su rinkos dalyviais, kurių veiklą reguliuoja Ryšių reguliavimo tarnyba tiek metus prieš paskiriant, tiek metus po kadencijos pabaigos.

Siūloma, kad į kiekvieną Tarybos nario poziciją Atrankos komisija atrinktų po daugiau nei vieną kandidatą. Atrankos komisijos veiklą organizuotų Vyriausybės kanceliarija. Į šią komisiją narius deleguotų ekonomikos ir inovacijų ministras, susisiekimo ministras, finansų ministras, vidaus reikalų ministras, krašto apsaugos ministras ir Konkurencijos tarybos pirmininkas. Atrankoje stebėtojo teisėmis galėtų dalyvauti asociacijų, kurių veiklos sritis reguliuoja Taryba, atstovai. Kandidatų sąrašui sudaryti Vyriausybės kanceliarija galėtų pasitelkti kandidatų atrankos agentūrą. Tokiu būdu būtų sudarytos tinkamos prielaidos aktyviai profesionalių kandidatų paieškai, neapsiribojant tik formaliu paskelbimu apie pradėtą kandidatų atranką. Be to, manytina, kad ši Atrankos komisija *mutatis mutandis* galėtų vadovautis Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašu, patvirtintu 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“, kuriame detalčiai reglamentuota visa kolegialių organų nepriklausomų narių atrankos procedūra ir terminai. Šie pakeitimai užtikrins, kad Taryba bus sudaroma skaidriai, bus išlaikytas nepriklausomumas nuo politinių sprendimų, o Tarybos nariais taps profesionalūs atitinkamų sričių specialistai.

Siūloma, kad Tarybos narių darbas būtų apmokamas. Įvertinus funkcijų ir veiklos specifiką, aukštos kvalifikacijos reikalaujančias reguliavimo sritis, darbo užmokesčio apskaičiavimo mechanizmas turėtų būti toks, kad leistų užtikrinti pakankamą atlyginimą už atitinkamo sudėtingumo ir didelės atsakomybės darbą. Dėl to darbo Tarybos pirmininkui ir nariams siūlomi nustatyti darbo užmokesčių dydžius taip, kaip yra nustatyta Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pirmininkui ir jos nariams. Tačiau Tarybos direktoriui iki naujojo Tarybos valdymo įsigaliojimo dienos siūloma palikti tokį patį darbo užmokestį, koks yra nustatytas šiuo metu.

12) 69 straipsnio nuostatomis siūloma įtvirtinti pareigą Ryšių reguliavimo tarnybai kreiptis į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisiją dėl asmenų, patekusių paraiškas dalyvauti konkurse, aukcione ar prašymą skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) tiesiogiai prašančiam asmeniui, taip pat jų elektroninių ryšių veiklai radijo dažnių (kanalų) pagrindu vykdyti planuojamos naudoti aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos gamintojų ir (ar) tiekėjų atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros Lietuvos Respublikos

nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka. Taip pat minėto straipsnio nuostatomis siūloma įtvirtinti pareigą asmenims, teikiantiems paraiškas dalyvauti konkurse, aukcione ar prašymą skirti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus) tiesiogiai prašančiam asmeniui, Ryšių reguliavimo tarnybai pateikti informaciją apie jų elektroninių ryšių veiklai nurodytų radijo dažnių (kanalų) pagrindu vykdyti planuojamos naudoti aparatūros, įrenginių ir programinės įrangos gamintojus ir tiekėjus. Asmuo, pateikęs paraišką dalyvauti konkurse ar aukcione, netektų teisės jame dalyvauti, o prašymą skirti radijo dažnius (kanalus) tiesiogiai patekusiam asmeniui būtų atsisakoma skirti prašyme nurodytus radijo dažnius (kanalus), jeigu Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka priimamas Vyriausybės sprendimas, kad jis ir (ar) jo elektroninių ryšių veiklai nurodytų radijo dažnių (kanalų) pagrindu vykdyti planuojamos naudoti aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojas ir (ar) tiekėjas neatitinka nacionalinio saugumo interesų. Asmenys, kuriems iki įstatymo įsigaliojimo buvo suteikta teisė naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus), ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos privalėtų pateikti Ryšių reguliavimo tarnybai informaciją apie jų elektroninių ryšių veiklai šių radijo dažnių (kanalų) pagrindu vykdyti naudojamos aparatūros, įrenginių ir (ar) programinės įrangos gamintojus ir (ar) tiekėjus. Taip pat siūloma nustatyti terminus, per kuriuos asmenys turėtų pasikeisti naudojamą nacionalinio saugumo interesų neatitinkančią įrangą. Ryšių reguliavimo tarnyba minėtų reikalavimų nesilaikantiems asmenims galėtų panaikinti teisę naudoti plačiajuosčio ryšio radijo dažnius (kanalus).

13) *Siūloma įtvirtinti teisę galutiniams paslaugų gavėjams viešąsias elektroninių ryšių paslaugas gauti galiniais įrenginiais su integruotais abonento identifikavimo moduliais*, taip pat jų teisę išlaikyti ryšio numerį, kai yra keičiamas viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjas, nekeičiant abonento identifikavimo modulio galiniame įrenginyje ir be fizinės prieigos prie galinio įrenginio (naujos redakcijos ERĮ 40 straipsnio 18 dalis). Tai leistų užtikrinti viešųjų elektroninių ryšių paslaugų gavėjams galimybę gauti elektroninių ryšių paslaugas galiniais įrenginiais, kuriuose nėra naudojamas tradicinis abonento identifikavimo modulis (SIM kortelė) ir kuriuose gamintojas yra integravęs techninius sprendimus, kaip identifikuoti paslaugų gavėjus. Tai leistų galutiniams paslaugų gavėjams pasinaudoti sparčiai besivystančių elektroninių ryšių paslaugų ir jomis naudotis skirtų galinių įrenginių privalumais. Atsižvelgiant į technologijų vystymosi tendencijas, numatomas šios nuostatos įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

14) *Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintu teisėkūros efektyvumo principu*, naujos redakcijos ERĮ nuostatose, kuriose įvardijamos tam tikrų institucijų funkcijos, *įrašomos konkrečios institucijos, kurioms tos funkcijos yra pavedamos*.

15) *Atliekami kiti redakcinio pobūdžio patikslinimai*, siekiant užtikrinti ERĮ nuostatų tarpusavio suderinamumą ir atitiktį teisės aktų reikalavimams. Pažymėtina, kad, siekiant užtikrinti Direktyvos (ES) 2018/1972 perkėlimą į nacionalinę teisę laiku, šiuo metu galiojančiose ERĮ nuostatose, nesusijusiose su Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatų įgyvendinimu (pavyzdžiui, ERĮ IX skirsnis, 1 priedas), yra atliekami tik redakciniai patikslinimai (pavyzdžiui, suderinamas sąvokų vartojimas, tikslinama pasikeitusi straipsnių numeracija ir panašiai).

Priėmus ANK projektą, bus numatyta administracinė atsakomybė asmenims, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, arba juridinių asmenų, kurie nesiverčia elektroninių ryšių veikla, vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už ERĮ numatytos informacijos nepateikimą, klaidingos, neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimą, taip pat minėtiems asmenims bus numatyta atsakomybė už naujos redakcijos ERĮ 47 straipsnio 5 ar 6 dalyje nurodytos informacijos nepateikimą, neteisingos ar neišsamios informacijos pateikimą tyčia arba dėl neatsargumo.

Priėmus BPCĮ projektą, jame vartojamos sąvokos bus suderintos su ERĮ projekte vartojamomis sąvokomis, taip pat bus užtikrintas visuomenės informavimas apie skubiosios pagalbos tarnybos ryšio numerį 112 ir jo naudojimą, kaip to reikalauja Direktyva (ES) 2018/1972.

Priėmus KSĮ projektą ir ADTĮ projektą, bus užtikrinta keičiamuose įstatymuose vartojamų sąvokų ir nuorodų atitiktis ERĮ.

Priėmus Pašto įstatymo projektą, bus užtikrinta, kad naujas Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelis veiks ir pašto reguliavimo srityje.

Priėmus NSSOI projektą, bus užtikrinta plačiajuosčio ryšio radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir (ar) naudojimo atitiktis nacionalinio saugumo interesams patikra.

Priėmus LRS nutarimo projektą, Tarnyba būtų įtraukta į Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašą ir priskirta prie I grupės institucijų, taip užtikrinant vienodą ir nuoseklų teisinį reglamentavimą, lyginant su kitomis panašią veiklą vykdančiomis institucijomis (Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Valstybinė energetikos kontrolės komisija), kurios pagal savo statusą ir veiklos pobūdį yra artimos Tarnybai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Projektai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimtų įstatymų įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

ERĮ projektas sudarys palankias sąlygas 5G tinklų plėtrai, investicijoms į elektroninių ryšių tinklus, ypač labai pralaidžius elektroninių ryšių tinklus, taip pat elektroninių ryšių infrastruktūros vystymą, užtikrins geresnę vartotojų teisių apsaugą. ERĮ projekto nuostatos, susijusios su Tarnybos valdymo pokyčiais, užtikrins labiau prognozuojamą, skaidresnę ir stabilesnę verslo aplinką, spartesnę ir kompleksiskai ekonomišką bei efektyvesnę suformuotų tikslų pasiekimą.

Atsižvelgiant į tai, kad Tarnyba yra finansuojama rinkos dalyvių lėšomis, prognozuojama, kad 5 Tarybos narių išlaikymo sąnaudos padidės lyginant su dabartinės Tarnybos vadovybės išlaikymo sąnaudomis. Tačiau įvertinus tai, kad Tarnybos reguliuojamos rinkos bendrai generuoja apie 2,6 proc. BVP, šis pokytis neturės esminės įtakos rinkos dalyvių finansinei situacijai. Priešingai, įvertinus planuojamą reguliavimo kokybinį pokytį, ilgesniuoju periodu prognozuojama didesnė sukuriamą rinkos vertė nei šiuo metu.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, įstatymai, kuriuos būtina priimti, galiojantys įstatymai, kuriuos reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Įstatymų inkorporavimui į teisinę sistemą kitų įstatymų priimti, galiojančių įstatymų pakeisti ar panaikinti nereikės.

9. Įstatymų projektų atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimams, o įstatymų projektų sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Teisės aktų projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus, o ERĮ projekte apibrėžiamos sąvokos yra aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir parengimo terminai

Priėmus ERĮ projektą, dėl žemiau nurodytų priežasčių Susisiekimo ministerija parengs ir teiks siūlymą priimti šiuos teisės aktus:

- Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 24 d. nutarimo Nr. 358 „Dėl ministerijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“ pakeitimo“;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1298 „Dėl valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių poreikio nustatymo kriterijų aprašo ir didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

Šiuo metu Tarnyba yra įtraukta į Ministerijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes, patvirtintą Vyriausybės 2008 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 358 „Dėl Ministerijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“, (toliau – LRV Sąrašas) ir priskirta II grupei. Vyriausybė taip pat tvirtina Tarnybos didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičių.

Tarnybos įtraukimas į LRV Sąrašą ir priskyrimas II grupei neatitinka įstatymuose įtvirtinto Tarnybos statuso, vykdomų funkcijų masto ir sudėtingumo. Kitos nacionalinės reguliavimo institucijos yra LRS sąraše. Atsižvelgiant į Tarnybos, kaip nacionalinės reguliavimo institucijos, statusą ir veiklos pobūdį, Tarnyba turėtų būti įtraukta į Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes, patvirtintą Seimo 2018 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. XIII-1896 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros, savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“, (toliau – LRS Sąrašas) ir priskirta prie I grupės institucijų.

Vadovaujantis ERĮ 6 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo (toliau – PĮ) 6 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – GTK) 7 straipsnio 4 dalimi, Tarnyba yra nacionalinė elektroninių ryšių, pašto paslaugos ir geležinkelių transporto rinkos reguliavimo institucija pagal Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktus, reglamentuojančius visuomeninius santykius, susijusius su ERĮ, PĮ ir GTK reguliavimo dalyku. Taip pat, vadovaujantis eIDAS reglamentu⁵, Vyriausybės 2016 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 144 „Dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, paskyrimo“, Tarnyba yra paskirta patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaiga ir įstaiga, atsakinga už nacionalinio patikimo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad į LRS Sąrašą yra įtrauktos tokios institucijos, kaip Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba ir Valstybinė energetikos kontrolės komisija, kurios pagal savo statusą ir veiklos pobūdį yra artimos Tarnybai. Šioms institucijoms, taip pat kaip ir Tarnybai, keliami iš esmės tie patys nepriklausomumo ir savarankiškumo reikalavimai. Atitinkamai yra

⁵ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB.

pagrįsta, kad Tarnyba taip pat turi būti įtraukta į LRS Sąrašą, taip užtikrinant vienodą ir nuoseklų teisinį reglamentavimą.

Pažymėtina, kad Tarnyba, pagal Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų skirstymo į grupes kriterijus, numatytus Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 priede, (toliau – Kriterijai) atitinka I grupės institucijoms keliamus reikalavimus:

1) Pagal kriterijų „Dalyvavimas formuojant valstybės politiką nacionalinio saugumo srityje ir jos įgyvendinimas“ Tarnyba vertintina 100 balų, dėl žemiau nurodytų priežasčių:

- Tarnybos reguliuojami sektoriai – telekomunikacijos, transportas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme yra įtvirtinti kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbūs ūkio sektoriai.

- Tarnyba, kaip nacionalinė elektroninių ryšių, pašto paslaugos ir geležinkelių transporto rinkos reguliavimo institucija, vykdo ūkio subjektų, kurie yra priskirti prie nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių, reguliavimą, kuris apima ir veiklos priežiūrą: AB Lietuvos pašto, AB Lietuvos geležinkelių, AB Lietuvos radijo ir televizijos centras, Telia Lietuva, AB.

- Tarnyba dalyvauja įgyvendinant nacionalinio saugumo politiką pagal ERĮ 8 straipsnio 2 dalies 8 punktą (naujos redakcijos ERĮ 8 straipsnio 2 dalies 7 punktas), numatantį Tarnybai uždavinį *užtikrinti, kad operatoriai ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjai vykdytų įpareigojimus, kurie gali būti nustatyti valstybės gynybos, nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo interesais, taip pat ypatingų aplinkybių atvejais.*

- Tarnyba nustato elektroninių ryšių tinklų ir (ar) paslaugų teikėjams ERĮ nustatytus įpareigojimus – suteikti absoliučią pirmenybę ryšiui su pagalbos tarnybomis ir pagalbos skambučius aptarnaujančiomis institucijomis, įskaitant visas telekomunikacijas, susijusias su gyvybės saugumu jūroje, sausumoje, ore ar tolimesnėje erdvėje, taip pat Pasaulinės sveikatos organizacijos ypatingos skubos epidemiologinėms telekomunikacijoms – įgyvendinimo tvarką ir sąlygas.

- Tarnyba yra atsakinga už įrangos, naudojamos ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse (naujos redakcijos ERĮ 95 straipsnio 1, 4 dalyse) nurodytais tikslais, t. y. informacijos, reikalingos nusikalstamų veikų užkardymui ir tyrimui, taip pat reikalingos prognozuoti, nustatyti ar šalinti grėsmes, galinčias turėti reikšmės valstybės suverenitetui, teritorijos neliečiamybei ir vientisumui, konstitucinei santvarkai, valstybės interesams, gynybinei ar ekonominei galiai, teikimo kompetentingoms įstaigoms tikslais, įsigijimą, valdymą, priežiūrą ir atnaujinimą. Tarnyba kartu su Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentu nustato tokios įrangos įsigijimo, valdymo ir priežiūros bei jos atnaujinimo tvarką ir sąlygas.

- Tarnybos dalyvavimas formuojant ir įgyvendinant valstybės politiką nacionalinio saugumo srityje taip pat pasireiškia bendradarbiaujant su nacionalinio saugumo institucijomis ir Antruoju operatyvinių tarnybų departamentu prie Krašto apsaugos ministerijos (ERĮ 12 straipsnio 8, 11 dalys, naujos redakcijos ERĮ 12 straipsnio 9 dalis).

- Valdydama valstybei svarbius ir ribotus išteklius, t. y. radijo dažnius (kanalus) ir orbitinius išteklius, Tarnyba tiesiogiai bendradarbiauja su užsienio valstybių elektroninių ryšių veiklos reguliavimo institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis (ERĮ ir naujos redakcijos ERĮ 9 straipsnio 4 punktas, ERĮ projekto), t. y. pagal kompetenciją dalyvauja tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų, komitetų bei grupių veikloje, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (BEREC) veikloje, reikiama atvejais skiria ekspertus, atlieka tarptautinį radijo dažnių (kanalų) ir orbitinių išteklių koordinavimą bei tarptautinę radijo ryšio stočių (radijo dažnių) ir orbitinių išteklių apsaugą.

- Nacionaliniam saugumui ne mažiau yra svarbus ir tinkamai funkcionuojantis radijo ryšys. Tuo tikslu Tarnyba užtikrina Lietuvos Respublikos teritorijoje naudojamų aparatūros ir įrenginių elektromagnetinį suderinamumą.

- Tarnyba taip pat aktyviai dalyvauja sprendama NATO valstybių radijo dažnių valdymo klausimus – dalyvauja CaP3 Civil-Military darbo grupės ir Baltijos šalių administracijų CIV-Mil susitikimuose, Pasaulinėse radijo ryšio konferencijose.

- Vyriausybės 2019 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 709 „Dėl Nacionalinės kibernetinio saugumo strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ Tarnybai numatyta kibernetinio saugumo strategijos tikslo „2. „Užtikrinti nusikalstamų veikų kibernetinėje erdvėje prevenciją, užkardymą ir tyrimą“ uždavinio „2.2. Stiprinti nusikalstamų veikų kibernetinėje erdvėje prevenciją ir kontrolę“ priemonę „2.2.2. „Priimti ir tirti pranešimus apie patyčias kibernetinėje erdvėje ir kitą draudžiamą ar ribojamą skleisti viešąją informaciją“. Šią priemonę Tarnyba įgyvendina, vykdydama interneto karštosios linijos funkcijas. Tarnybos interneto karštosios linijos www.svarusinternetas.lt tikslas – priimti ir tirti interneto vartotojų, skaitmeninėje erdvėje susidūrusių su vaikų seksualiniu išnaudojimu, smurtu ar patyčiomis, pornografija, narkotinių medžiagų platinimu, rasinės ir tautinės nesantaikos kurstymu, kita neteisėta arba žalinga informacija, pranešimus. Nustačius, kad pranešimas pagrįstas ir draudžiama skelbti informacija yra patalpinta Lietuvos tarnybinėse stotyse, Tarnyba operatyviai praneša apie tai Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir, bendradarbiaujant su juo bei elektroninės informacijos prieglobos arba viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjais, siekia kuo skubiau pašalinti ją pašalinti.

- Pagal ERĮ 8 straipsnio 2 dalies 9 punktą ir 42¹ straipsnį (naujos redakcijos ERĮ 8 straipsnio 2 dalies 8 punktas, 51 straipsnis), Tarnyba užtikrina, kad viešųjų ryšių tinklų teikėjai įgyvendintų tinkamas technines ir organizacines priemones savo teikiamų viešųjų ryšių tinklų vientisumui užtikrinti.

2) Pagal kriterijų „Veiklos ar sprendimų galiojimo teritorija“ Tarnyba taip pat vertintina 100 balų, dėl žemiau nurodytų priežasčių:

- Tarnyba yra nacionalinė elektroninių ryšių, pašto paslaugos ir geležinkelių transporto rinkos reguliavimo institucija ir centrinis viešojo administravimo subjektas, kurio veiklos ir priimtų sprendimų galiojimo teritorija apima visą Lietuvą.

- Tarnybai ERĮ, PĮ, GTK, Lietuvos Respublikos elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymu, eIDAS reglamentu yra suteikti įgaliojimai priimti norminius teisės aktus, kurie yra taikomi ir privalomi visiems atitinkamą reguliuojamą veiklą Lietuvos teritorijoje vykdančioms ūkio subjektams.

- Visoje Lietuvos teritorijoje veikiantys elektroninių ryšių ir pašto paslaugų teikėjai privalo periodiškai teikti Tarnybai ataskaitas apie vykdytą elektroninių ryšių ir pašto paslaugų teikimo veiklą. Tarnyba, nustačiusi atitinkamus įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų, už kurių priežiūrą ji yra atsakinga, pažeidimus, turi teisę reikalauti, kad ūkio subjektas pašalintų pažeidimus, o šio reikalavimo neįvykdžius, turi teisę skirti efektyvias, proporcingas ir atgrasančias ekonomines sankcijas, taip pat administracines nuobaudas, numatytas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, ir į tai, kad pagal Kriterijų 1.1 papunktyje numatytą kriterijų „Dalyvavimas formuojant valstybės politiką nacionalinio saugumo srityje ir jos įgyvendinimas“ ir pagal Kriterijų 2.1 papunktyje numatytą kriterijų „Visa Lietuvos teritorija“ Tarnybai priskirtina po 100 balų, vadovaujantis Kriterijų 4 punktu, Tarnyba įvertinta 200 balų ir turi būti priskirta LRS Sąrašo I grupei.

Perkeliant Direktyvą (ES) 2018/1972 į nacionalinę teisę, taip pat įgyvendinant ERĮ projektą turės būti pakeisti:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 27 d. nutarimas Nr. 1248 „Dėl Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių kompensavimo taisyklių patvirtinimo ir universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų kainų aukščiausios ribos nustatymo bei kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“;

- Tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 28 d. įsakymas Nr. 1V-574 „Dėl Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nuostolių apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymas Nr. 1V-738 „Dėl Apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2011 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. 1V-889 „Dėl Universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklių patvirtinimo“;

- Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1V-1160 „Dėl Elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklių patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 13 d. įsakymas Nr. 1V-1104 „Dėl Telefono ryšio numerių skyrimo ir naudojimo taisyklių ir nacionalinio telefono ryšio numeracijos plano patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2005 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. 1V-340 „Dėl Bendrųjų vertimosi elektroninių ryšių veikla sąlygų aprašo patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2011 m. lapkričio 7 d. įsakymas Nr. 1V-1087 „Dėl Abonentų ir (ar) naudotojų galimybės naudotis pagalbos iškvietimo paslaugas teikiančių institucijų paslaugomis tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. 1V-460 „Dėl Abonento teisės išlaikyti abonentinį numerį, keičiant viešųjų telefono ryšio paslaugų teikėją, paslaugų teikimo vietą arba būdą, užtikrinimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymas Nr. 1V-297 „Dėl Rinkos tyrimo taisyklių patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. 1V-960 „Dėl Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2004 m. gruodžio 1 d. įsakymas Nr. 1V-593 „Dėl Informacijos, susijusios su Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo, Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatymo ir Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo įgyvendinimu, skelbimo taisyklių patvirtinimo“;
- Tarnybos direktoriaus 2006 m. vasario 24 d. įsakymo Nr. 1V-261 „Dėl Prisijungimo prie viešojo ryšių tinklo fiksuotoje vietoje ir viešųjų telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių nustatymo ir duomenų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Atsižvelgdama į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pateiktus ERI projekto patikslinimus ir informaciją, priėmus ERI projektą, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija turės parengti:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 20 d. nutarimo Nr. 262 „Dėl Asmens duomenų valdytojų valstybės registro nuostatų ir Duomenų valdytojų pranešimo apie asmens duomenų tvarkymą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kuriuo būtų pripažintos netekusiomis galios Duomenų valdytojų pranešimo apie asmens duomenų tvarkymą taisyklės;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 789 „Dėl Statistinių duomenų, nurodytų Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 70 straipsnyje, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą.

Atsižvelgdama į Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Susisiekimo ministerijos pateiktus ERI projekto patikslinimus ir informaciją, priėmus ERI projektą, Susisiekimo ministerija turės parengti:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. 1593 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 3 d. nutarimo Nr. 1569 „Dėl Duomenų apie elektroninių ryšių įvykius viešuosiuose ryšių tinkluose teikimo Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kuriuo būtų patikslintos keičiamame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime pateiktos nuorodos į ERI, taip pat patikslintas juo patvirtintas Duomenų apie elektroninių ryšių įvykius viešuosiuose ryšių tinkluose teikimo Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms tvarkos aprašas (patikslintos nuorodos į ERI ir atsisakyta 13 punkte nustatyto reikalavimo);

- Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymo projektą, kuriuo būtų įgaliota Lietuvos transporto ir saugos administracija įgyvendinti ERĮ projekto 4 straipsnio 5 dalies nuostatas, nustatančias pareigą užtikrinti, kad į rinką tiekiamose naujose M kategorijos transporto priemonėse būtų įdiegtas radijo imtuvas, galintis priimti ir atkurti skaitmeninio radijo programas. Atitinkamai Lietuvos transporto saugos administracija parengs Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2020 m. rugsėjo 4 d. įsakymo Nr. 2BE-281 „Dėl Motorinių transporto priemonių, priekabų ir šių transporto priemonių sudedamųjų dalių atitikties įvertinimo atlikimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą, kuriame būtų numatytos nuostatos dėl praktinio ERĮ projekto 4 straipsnio 5 dalies įgyvendinimo.

Priėmus ERĮ projektą, Tarnyba turės peržiūrėti ERĮ įgyvendinamuosius teisės aktus ir suderinti juose vartojamas sąvokas ir nuorodas su naujos redakcijos ERĮ.

12. Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšos, kurių prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Priėmus įstatymus, papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų jiems įgyvendinti nereikės. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jeigu bus nustatytas poreikis kompensuoti nuostolius, susijusius su universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimu, tokie nuostoliai būtų kompensuojami viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų lėšomis. Vyriausybės patvirtintose universaliųjų paslaugų nuostolių kompensavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir sąlygomis. Pažymėtina, kad siūlomo keisti Tarnybos valdymo modelio įgyvendinimas papildomų valstybės biudžeto lėšų nepareikalaus.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Teisės aktų projektus, specialistų vertinimų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno Eurovoc terminus, temas ir sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Teisės aktų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „labai pralaidus elektroninių ryšių tinklas“, „mažos aprėpties belaidžio prisijungimo prie elektroninių ryšių tinklo taškas“, „prieiga“, „elektroninių ryšių infrastruktūra“, „plačiajuosčio ryšio tinklas“, „Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.
